

[Vilhelm Rasmussen.]

Mig personlig kan det jo kun glæde, at den højtærede Minister nu foreslaar en Koncentration af Læreruddannelsen, fordi jeg her i dette høje Ting nogle Gange har udtalt, at det vilde være værdifuldt, dersom man koncentrerer Uddannelsen af Lærere, saaledes at vi i Stedet for mange smaa Seminarier fik nogle faa store. Det er i mange Henseender en meget betydelig Fordel, at Seminarierne ikke fremtidig bliver smaa Institutioner, saaledes som de hidtil har været. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme udførligt ind paa min Argumentation for denne Grundbetragtning, men bede den højtærede Formand tillade mig at citere nogle faa Udtalelser fra den Diskussion, der fandt Sted i dette høje Ting i 1928 i Anledning af Lovforslaget om Statstilskud til de private Seminarier. Jeg udtalte ved den Lejlighed følgende — det findes i Folketingsstidende Sp. 4134:

„Derfor ser jeg ikke rettere end, at det vilde være en Reform, som paa en Gang var billig og i pædagogisk Henseende værdifuld, dersom nogle af Statens Seminarier — saa mange som det overhovedet kan lade sig gøre med —“ — jeg tænkte hermed paa Hensynet til Øvelsskolen — „fik et større Elevantal, saaledes at der ogsaa deraf fulgte et større Antal Lærere, mellem hvilke man med større Hensyntagen til speciel Dygtighed kunde fordele de Fag, der nu en Gang er Undervisningsgenstand.

Dertil kommer endnu en tredje Fordel. Hvis en Lærerskole paa denne Maade faar et større Antal Elever, saa faar man først en større Udnyttelse af Forstanderen, dernæst en større og bedre Udnyttelse af Lærerkrafterne og for det tredje en mere kraftig Udnyttelse af Lokalerne, dels de almindelige Klasseværelser og dels og i Særdeleshed af de relativt dyre særlige Arbejdsværelser, saasom Fysik- og Kemilaboratorier, og hvad der er af den Slags Ting.“

Saa vidt jeg kan se, har jeg med disse Bemærkninger rigtigt truffet det, der er Grundtanken i den højtærede Ministers Forslag. Naar den højtærede Minister er kommet ind paa denne Tanke, skyldes det for det første den Omstændighed, at den nye Seminarie-lov af 1930 kræver en ny Undervisningsform, og som Følge deraf flere nye Arbejdsrum, men dernæst at den højtærede Minister — hvad jeg mener Ministeren har handlet fuldkommen rigtigt i — har overdraget et specielt bygningskyndigt Udvalg den Opgave at undersøge samtlige Statens Semi-

narier for at se, hvorledes man paa bedst mulig Maade til disse Seminarier kunde faa bygget de nødvendige Arbejdsrum til den nye Form for Læreruddannelse. Ved at et saadant særlig bygningskyndigt Udvalg nøje har studeret de enkelte Seminarier, har man gjort den Erfaring, at hvis man skulde have virkelig gode Seminarier her i Landet, saa vilde det være nødvendigt af rent bygningsmæssige Grunde at foretage en mere omfattende Omdannelse af de danske Statsseminarier end den, som er Konsekvensen af Seminarieloven. Ved denne Undersøgelse er dette særlig bygningskyndige Udvalg naaet til det Resultat, at hvis samtlige Statsseminarier skulde omdannes saaledes, at de i bygningsteknisk Henseende var fuldt forsvarlige, vilde det koste med et rundt Tal 1 Mill. Kr. Det er ikke underligt, at man er blevet en Smule ængstelig over et saa stort Beløb og derfor har spurgt sig selv: Er det dog ikke muligt at undgaa en saa stor Udgift, og det har da igen ført til den rigtige Undersøgelse, om man ikke kunde nøjes med en mindre Udgift ved en Koncentration af Undervisningen paa et færre Antal Seminarier, og dette har da atter ført til, at den højtærede Minister har stillet dette Forslag om Nedlæggelse af nogle af Statens Seminarier: Ranum, Ribe, Skaarup og Jonstrup, de 4, som saavel i bygningsmæssig som i andre Henseender er de daarligste til deres Formaal, medens den højtærede Minister foreslaar at lave 3 Dobbeltseminarier: et i Haderslev, et i Tønder og et helt nyt i en nærmere betegnet Købstad og at opretholde det ene Seminarium, vi har ude i Landsbyen Jelling, som et mandligt Enkeltseminarium. Jeg for min Del kan udmærket godt forstaa, at den højtærede Minister ønsker at opretholde et Seminarium, der er et udpræget Landdistrikt-Seminarium, og jeg mener, at Ministeren har Ret i, at det ikke vil være muligt at gøre dette Seminarium til et Dobbeltseminarium, fordi man der vilde komme til at staa overfor uovervindelige Vanskeligheder med Hensyn til Øvelsskolen. De andre Steder derimod er det muligt at danne Dobbeltseminarier — ja, efter de Undersøgelser, jeg foretog, da jeg var i Haderslev, maa jeg sige, at man endog efter min Mening i Haderslev kunde danne et tresporet Seminarium og endda faa en tilstrækkelig god Øvelsseskole med Elever nok til Seminariets Behov. Den Gang jeg som Medlem af den store Skolekommissions Seminarieudvalg besøgte Seminarierne i Haderslev og Tønder, fik jeg af de daværende Forstandere den Underretning, at der ved de to Seminarier tilsammen kunde